

Der er tidligere indgået en gensidighedsaftale mellem Danmark og Spanien (aftale af 13. juli 1989 med Spanien om kommunal valgret for danske statsborgere i Spanien og spanske statsborgere i Danmark, Udenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 66 af 27. juni 1991 (Lovtidende C)).

Gensidigheden efter denne aftale var dog ikke fuldstændig. Danske statsborgere i Spanien kunne kun opnå valgret og ikke valgbarhed, mens spanske statsborgere i Danmark både kan opnå valgret og valgbarhed.

På baggrund af denne tidligere erfaring foreslås det, at gensidighedsspørgsmålet skal vurderes særskilt for valgret henholdsvis valgbarhed, jf. nr. 4 om forslag til ny § 3 a.

Med hensyn til den aktuelle betydning af gensidighedsreglen henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit. 4.

Til nr. 3

Forslaget om ændrede valgbarhedsregler er en konsekvens af de ændrede regler om valgret. Der er herudover foretaget en sproglig forenkling af bestemmelsen.

De herboende udlændinge, der hverken er EU-borgere eller nordiske borgere eller omfattet af gensidighedsreglen, skal for at opfylde valgbarhedsbetingelserne fortsat på valgdagen have haft fast bopæl i riget i de forudgående 3 år. 3-års-betingelsen behøver imidlertid ikke at være opfyldt 22 dage før valgdagen.

Til nr. 4

Forslaget til ny § 3 a indeholder en udmøntning af gensidighedsreglen i relation til valgbarhed. I øvrigt henvises til bemærkningerne til nr. 1 og 2.

Til nr. 5

Forslaget til ændring af § 5 om, hvilke personer der ikke har pligt til at lade sig opstille, er en konsekvens af, at det i direktivet er forudsat, at en EU-borger kun kan opstilles som kandidat til valget, såfremt vedkommende selv ønsker det. Det er fundet hensigtsmæssigt at lade ikke-pligten til at opstille omfatte alle udlændinge og ikke blot EU-borgere.

Til nr. 6

Forslaget om at udbygge »8-ugers-bekendtgørelsen« i § 22 med oplysninger om betingelserne for at

udøve valgret og stille op som kandidat er en konsekvens af bestemmelsen i direktivets artikel 11, hvorefter bopælslandet i tilstrækkelig god tid på behørig vis skal underrette EU-vælgere og -valgbare om de betingelser og bestemmelser, der gælder for udøvelse af valgret og valgbarhed i bopælslandet.

Til nr. 7

Forslaget om at reglerne i § 24 om kandidatlisters indhold suppleres med en bestemmelse om, at kandidatlistes for fremtiden skal indeholde oplysning om kandidaternes statsborgerskab, er en konsekvens af, at EU-kandidater ifølge direktivets artikel 10, stk. 1, skal have særskilt meddelelse om, hvorvidt deres kandidatur er godkendt. I øvrigt henvises til bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 8

Forslaget om at udbygge reglerne i § 27 om proceduren i forbindelse med godkendelse af kandidatlistes med en bestemmelse om, at udenlandske kandidater skal have meddelelse om valgbestyrelsens afgørelse, er en konsekvens af, at kandidater, der er EU-borgere, ifølge direktivets artikel 10, stk. 1, skal have underretning om, hvorvidt deres kandidatur er godkendt. Det er i denne forbindelse fundet hensigtsmæssigt at lade underretningspligten omfatte alle udenlandske kandidater og ikke blot kandidater, der er EU-borgere. Det vil føre for vidt at udstrække underretningspligten til også at gælde danske kandidater.

Til nr. 9

Forslaget til ny § 108 a om udstedelse af valgbarhedsattester er en konsekvens af, at en medlemsstat efter direktivets artikel 9, stk. 2, har adgang til at afkræve en EU-kandidat en attest fra de kompetente myndigheder i vedkommendes hjemland om, at vedkommende ikke har fortabt sin valgbarhed i hjemlandet, eller at myndighederne ikke har kendskab til en sådan fortabelse. En tilsvarende bestemmelse indeholdes i Europa-Parlamentsvalglovens § 47 a, stk. 2 - 4.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. juli 1995, dvs. i god tid inden udløbet af gennemførelsesfristen pr. 1. januar 1996, jf. direktivets artikel 14.